

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/433/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6216201501
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Halušková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6216201501.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Haluškovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a JUDr. Jozefa Zlochu v spore žalobkyne H. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvalým pobytom XXX XX Y. R. XX, právne zastúpenej JUDr. Petrom Ďuricom, advokátom so sídlom SNP 711/25, 990 01 Veľký Krtíš, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Advocate s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 36 865 141, o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy a o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 11C/61/2016-118 zo dňa 23.06.2017 takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 780,- eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (tretí výrok) p o t v r d z u j e.

II. Žalobkyňa m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Veľký Krtíš (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 23.06.2017 (v poradí druhým, vydaným po zrušení rozsudku okresného súdu zo dňa 24.05.2016 č. k.11C/61/2016-41 uznesením odvolacieho Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 12Co/25/2017-73 zo dňa 15.02.2017) zastavil konanie v časti o určenie, že zmluva o úvere č. 614900986 zo dňa 11.05.2012 je neplatná, alternatívne o určenie, že zmluva o úvere č. 614900986 zo dňa 11.05.2012 je bezodplatná a v časti o zaplataenie sumy 200,- eur titulom bezdôvodného obohatenia (prvý výrok). Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 780,- eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a priznal jej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 59 % (tretí výrok).

Z dôvodov rozsudku vyplýva, že žalobkyňa sa pôvodnou žalobou, doručenou súdu prvej inštancie dňa 16.03.2016, domáhala určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 614900986 zo dňa 11.05.2012, alternatívne určenia jej bezodplatnosti a uloženia povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie 980,- eur. Následne vzala žalobu späť v časti určenia, že zmluva o úvere č. 614900986 zo dňa 11.05.2012 je neplatná, alternatívne o určenie, že zmluva o úvere č. 614900986 zo dňa 11.05.2012 je bezodplatná a v časti o zaplataenie sumy 200,- eur titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnila tým, že na základe uvedenej úverovej zmluvy jej žalovaný poskytol úver 900,- eur, ktorý sa zaviazala vrátiť od 15.06.2012 spolu s poplatkom 780,- eur v 12 mesačných splátkach. Neskôr z dôvodu jej omeškania žalovaný požadoval aj zmenkový úrok a ďalšie náklady v sume 1.158,86 eur, takže sa domáhal úhrady sumy 3.673,08 eur, a to aj v exekučnom konaní. Žalobkyňa ku dňu doručenia žaloby uhradila žalovanému 1.880,- eur. Zdôraznila, že úverová zmluva neobsahuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov a absentuje aj náležitosť v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný namietol, že uvedená úverová zmluva nie je zmluvou o

spotrebiteľskom úvere. Uviedol, že poplatok pozostáva v 1/3 z úroku podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, ktorým sa spravuje zmluvný vzťah strán sporu a v 2/3 zo sumy za vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere s administratívnymi nákladmi.

Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania preukázané, že zmluva o úvere č. 614900986, uzatvorená medzi stranami sporu 11.05.2012 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere vo výške 900,- eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť zvýšený o poplatok 780,- eur, celkovo 1.680,- eur v 12 mesačných splátkach po 140,- eur. V zmluve absentuje údaj o splatnosti mesačných splátok vrátane údajov o splatnosti prvej splátky aj o konečnej splatnosti úveru. Zmluva nešpecifikuje, či dohodnutý poplatok predstavuje odplatu za dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, ktorá zahŕňa aj úrok, ani výšku odplaty tvorenej úrokom. Len z obsahu zle čitateľných a drobným písmom zhotovených Všeobecných podmienok poskytnutia úveru vyplýva, že 1/3 poplatku predstavuje dohodnutý úrok (podľa prepočtu okresného súdu 28,89% ročne, čo zodpovedá čiastke 260,- eur) a 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou (podľa prepočtu okresného súdu 66,67%, ktoré zodpovedajú sume 520,- eur). Podľa záveru súdu prvej inštancie takto dohodnutý ročný úrok viac ako trojnásobne prevyšuje priemernú úrokovú mieru spotrebiteľských úverov obdobného druhu v bankovom sektore, keďže hodnota odplaty sa v rozhodnom období podľa údajov zverejnených na portáli NBS pohybovala na úrovni 7,24% ročne pri úveroch so splatnosťou do 1 roka. Pre rozpor s dobrými mravmi potom podľa § 39 Občianskeho zákonníka ustálil absolútnu neplatnosť tohto zmluvného dojednania. Rovnako požadovanie poplatku vo výške 520,- eur (66,67% poskytnutých úverových prostriedkov) znásobuje nepríjemnosť odplaty a je neprijateľnou podmienkou spotrebiteľskej zmluvy, keďže dodávateľ vyžaduje od spotrebiteľky finančný záväzok za plnenie, ktoré z materiálnej stránky vôbec nebolo dodané. Neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je neplatná. Vada zmluvy týkajúca sa jej obsahovej náležitosti zakladá absolútnu neplatnosť zmluvy v časti odplaty v zmysle § 39 ods. 1 a § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka.

Dňa 11.05.2012 bola spoločne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatvorená rozhodcovská zmluva, podľa čl. 2 bod 1 ktorej sa zmluvné strany dohodli na riešení sporov vyplývajúcich z uzatvorenej úverovej zmluvy buď pred Stálym rozhodcovským súdom, alebo pred všeobecným súdom.

Aplikujúc ustanovenie § 9 ods. 2 písm. f), i), j), k) a § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy súd prvej inštancie konštatoval, že úverová zmluva č. 614900986 z 11.05.2012 neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a poplatkov, údaj o výške RPMN, úrokovej sadzbe ani o konečnej splatnosti úveru. Následkom absencie týchto náležitostí je spotrebiteľský úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

Okresný súd v dôvodoch rozsudku tiež uviedol, že splatnosť celého dlhu nastala najneskôr 12.05.2013 splatnosťou poslednej splátky. Ku dňu začatia rozhodcovského konania žalobkyňa uhradila 1.029,- eur a k 02.02.2016 sumu 1.680,- eur. Čiastka prijatá žalovaným nad rámec poskytnutého úveru je bezdôvodným obohatením, ktoré má žalovaný s poukazom na § 451 ods. 1 a § 457 Občianskeho zákonníka povinnosť vydať. Bezdôvodné obohatenie žalovanému vzniklo plnením bez právneho dôvodu vo výške 780,- eur, na vydanie ktorého ho okresný súd zaviazal.

Výrok o nároku na náhradu trov konania (tretí výrok) odôvodnil súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 396 ods. 3 CSP vychádzajúc z čiastočného úspechu žalobkyne v spore. Žalobkyňa si nárokovala zaplatenie sumy 980,- eur, po čiastočnom späťvzati žaloby na pojednávaní dňa 16.05.2017 o 200,- eur zaplatenia 780,- eur. V časti 200,- eur pripočítal zavinenie na zastavení konania žalobkyne, čo pri konečnom rozhodovaní o trovách zohľadnil ako jej neúspech. Prisúdenie istiny 780,- eur predstavuje úspech žalobkyne v spore 79,59% a neúspech 20,41%, takže má nárok na náhradu trov konania v pomere 59%. V konaní pred odvolacím súdom dňa 15.02.2017 (sp. zn. 12Co/25/2017 Krajského súdu v Banskej Bystrici) žalovanému žiadne trovy nevznikli a ani si ich náhradu nenáročoval. O výške trov v konaní pred súdom prvej inštancie aj trov odvolacieho konania rozhodne okresný súd podľa § 262 ods. 2 CSP a § 396 ods. 3 CSP po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Proti celému rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku s návrhom, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Odvolateľ tvrdil nedostatok riadneho odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku, pretože okresný súd sa podľa neho nevysporiadal s argumentáciou žalovaného a iba nekriticky prevzal argumentáciu žalobkyne, čím žalovanému odňal možnosť konať pred súdom. Poukázal na judikatúru vzťahujúcu sa k riadnemu zdôvodneniu súdneho rozhodnutia.

Namietol, že úverová zmluva nie je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, pretože vo Všeobecných podmienkach sa zmluvné strany dohodli, že sa ich vzťahy budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka v zmysle jeho § 269 ods. 2. Súdna prax určila použitie Obchodného zákonníka aj na vydanie bezdôvodného obohatenia na základe neplatnej zmluvy o úvere (SJ 10/2003, R ČR 16/2005). Žalobkyňa musí preukázať, že v čase a mieste uzavretia zmluvy dojednaná odplata výrazne vybočovala z trhového priemeru odplát poskytovaných inými subjektmi poskytujúcimi financovanie z vlastných zdrojov. Aj § 499 Obchodného zákonníka okrem platenia úrokov umožňuje dojednanie tzv. poplatku za rezervovanie peňažných prostriedkov. Riziko podnikania aj podnikateľské náklady žalobcu (správne má byť uvedené žalovaného, pozn. odvolacieho súdu) ako nebankového subjektu sú oproti bankám vyššie. Poplatok, ktorý v 1/3 predstavuje úrok v zmysle § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a v 2/3 náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy o úvere spolu s administratívou s tým spojenou nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

Podľa odvolateľa v konaní existuje prekážka veci rozhodnutej, pretože žalobkyňa bola na základe zmluvy o úvere č. 674900986 zaviazaná na plnenie rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595 z 29.10.2014 sp. zn. SR 07215/14. V zmysle § 35 zák. č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní má doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Poukázal na uznesenie NS ČR sp. zn. 29Cdo 2254/2011 z 27.06.2013, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo 100/2001 z 28.05.2002 alebo NS SR sp. zn. 3Cdo 42/2006, v zmysle ktorých právoplatný rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe na plnenie vytvára prekážku veci právoplatne rozhodnutej voči žalobe o určenie. Podľa rozhodnutia ESD vo veci Asturcom sa rozhodnutia rozhodcovských súdov s účinkami právoplatných rozsudkov majú kontrolovať iba v tom rozsahu, v akom to pripúšťa vnútroštátne právo. Smernica č. 93/13/EHS nezakladá právo spotrebiteľa na to, aby exekučný súd podrobil rozhodcovský rozsudok kontrole vecnej správnosti. Ak európske právo podľa odvolateľa nepožaduje vecný prieskum rozhodcovského rozhodnutia v exekučnom konaní, o to viac je zrejmé, že tento vecný prieskum nie je požadovaný ani v novom sporovom konaní pred všeobecným súdom. Súd prvej inštancie v odôvodnení len uviedol, že rozhodcovský rozsudok vydaný na základe neplatnej rozhodcovskej doložky nevytvára prekážku veci rozhodnutej a oprávnený sa môže obrátiť na všeobecný súd. Absentuje uvedenie dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie považuje rozhodcovskú doložku za neplatnú.

Poprel vznik bezdôvodného obohatenia. Zákon v čase uzatvorenia zmluvy o úvere č. 614900986 nestanovil maximálne možnú prípustnú výšku odplaty, ktorá sa v prípade záväzkového vzťahu vzniknutého pred 01.06.2014 spravuje podľa predpisov účinných do 31.05.2014. V zmysle § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka odplata nesmie podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti. Príslušný poplatok je v zmluve o úvere dostatočne jasne uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru, teda žalobkyňa musela vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mala pri podpisovaní zmluvy o úvere vedieť o jeho cene. Podľa rozhodnutia Vrchného súdu v Prahe sp. zn. 12Cmo 95/2005 u nebankových subjektov nemožno obvyklú výšku úroku odvodzovať od výšky úroku požadovaného bankami.

V zmysle rozsudku Európskeho súdneho dvora C-42/15 z 09.11.2016 nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy spotrebiteľovi umožňujú bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splátok. Rovnako zmluva nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť z každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Slovenská právna úprava v oblasti úverov nebráni účtovaniu poplatku. Zákon o spotrebiteľských úveroch výslovne spomína poplatky za notárske služby, za predčasné splatenie úveru, za vedenie účtu atď. Dôkazné bremeno v otázke primeranosti odplaty znáša žalovaný, a nie žalobca. Za meradlo je považovaná odplata obvykle požadovaná na finančnom trhu, t. j. nielen bankami. Definovanie výšky odplaty odkazom na údaje bánk bolo možné len na základe § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, účinného do 31.10.2008 alebo do 31.05.2010. V súvislosti s prípustnosťou poplatku za náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy žalovaný poukázal na novelizáciu zákona o spotrebiteľských úveroch zákonom č. 132/2013 Z. z. účinným od 10.06.2013. Uviedol, že ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka predstavuje implementáciu článku 4 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Predmetom prieskumu nemôžu byť zmluvné dojednania týkajúce sa primeranosti ceny, inak by dochádzalo k neprímeraným a extrémnym zásahom do trhu a v konečnom dôsledku k regulácii cien všetkých tovarov a služieb v rozpore s článkom 55 ods. 1 Ústavy SR. V ďalšej časti odvolania sa odvolateľ zaoberal rozhodcovskou zmluvou.

3. Žalobkyňa sa k podanému odvolaniu nevyjadrila (§ 373 ods. 3 CSP).

4. Občianske súdne konanie bolo začaté za účinnosti procesného kódexu, ktorým bol Občiansky súdny poriadok účinný do 30.06.2016. Od 01.07.2016 sú sudy povinné aplikovať Civilný sporový poriadok v zmysle jeho prechodného ustanovenia § 470 ods. 1. Na základe odvolania podaného včas stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 CSP) krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) vec prejednal v medziach odvolania žalovaného (§ 380 ods. 1 CSP), v rozsahu určenom ustanovením § 379 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 177 ods. 2 písm. c) CSP a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, preto rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 780,- eur v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku (druhý výrok) a v závislom výroku o nároku na náhradu trov konania (tretí výrok) s poukazom na § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie, ktorý v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie veci a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 220 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu a vzhľadom na potrebu vysporiadať sa s tvrdeniami žalovaného v odvolaní odvolací súd dopĺňa ďalšie dôvody.

5. Žalovaný podal odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f), h) Civilného sporového poriadku.

Inou vadou konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP) je procesná vada, ktorá nie je subsumovateľná pod ostatné odvolacie dôvody, pokiaľ mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (napr. pochybenia pri vykonávaní dôkazov, porušenie povinnosti viazanosti súdu iným rozhodnutím). Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, nie zmatečnosť súdneho rozhodnutia.

Odvolacie námietky týkajúce sa väd v skutkových zisteniach súdu prvej inštancie sa môžu prejaviť v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 222/2009 zo dňa 26. februára 2010). Nesprávnym právnym posúdením sa rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval (citované z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2MCdo 4/2009).

6. Medzi základné zásady spravodlivého súdneho konania patrí právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, čo vyplýva aj z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Judikatúra tohto súdu pritom nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Rovnako sa k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky napr. aj v náleze III. ÚS 119/03. Ústavný súd pritom už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

7. V prejednávanej veci odvolací súd nedostatok riadneho odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nezistil. Okresný súd sa účinne zaoberal námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán sporu významnými pre rozhodnutie (pozri I. ÚS 46/05, II. ÚS 12/07, IV. ÚS 163/08, II. ÚS 220/08). Odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia, nemá znaky ľubovôle a náhodnosti. Po oboznámení sa s obsahom spisu a odvolaním napadnutým rozhodnutím odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci, vec posúdil správne aj po právnej stránke.

8. Žalovaný v konaní pred súdom prvej inštancie aj v konaní pred odvolacím súdom popieral, že zmluva č. 614900986 zo dňa 11.05.2012 je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, nakoľko sa zmluvné strany dohodli, že sa ich vzťahy budú spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka v zmysle jeho § 269 ods. 2. Odvolací súd len pripomína, že dohoda strán záväzkovoprávneho vzťahu o aplikácii Obchodného zákonníka nevylučuje aplikáciu ustanovení spotrebiteľského práva, či už ustanovení Občianskeho zákonníka, alebo zákona o spotrebiteľských úveroch. Ako uviedol NS SR v uznesení z 21. apríla 2015 sp. zn. 3 MCdo 14/2014 ustanovenie § 52 ods. 2 tretej vety Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou (t. j. pred 01.05.2014, pozn. odvolacieho súdu).

9. Odvolateľ tvrdil, že v zmysle rozsudku Európskeho súdneho dvora C-42/15 z 09.11.2016 nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky zmluvy spotrebiteľovi umožňujú bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splátok a nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť z každej splátky bude započítaná na vrátenie istiny. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu konštatuje, že podmienky uvedenej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neumožňujú bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy splatnosti splátok (v zmluve nie je vyplnená rubrika, v ktorej má byť uvedený deň, odkedy má dlžníčka začať svoj dlh plniť) ani termín konečnej splatnosti dlhu, absentuje údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, takže je namieste aplikácia fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Prijatím plnenia nad rámec istiny poskytnutého úveru od žalobkyne žalovanému vzniklo bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný vydať.

10. Existenciu prekážky veci právoplatne rozhodnutej vo vzťahu k rozsudku z 29.10.2014 sp. zn. SR 07215/14 Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská, a. s., so sídlom Karloveské rameno 6, 841 04 Bratislava, IČO: 45 745 595 odvolateľ až do podania odvolania nenamietal (vo vyjadrení zo dňa 01.04.2016 k žalobe namietol prekážku litispendencie) a odvolací súd ju v rámci odvolacieho prieskumu nezistil. Ako vyplýva z uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo/27/2011, neplatná rozhodcovská doložka nemôže založiť právomoc rozhodcovského súdu, preto ním vydaný rozhodcovský rozsudok nepredstavuje prekážku veci právoplatne rozhodnutej pre občianskoprávne konanie o určenie neplatnosti spotrebiteľskej zmluvy. K námietke odvolateľa, že ak európske právo nepožaduje vecný prieskum rozhodcovského rozhodnutia v exekučnom konaní, tento vecný prieskum nie je požadovaný ani v novom sporovom konaní pred všeobecným súdom odvolací súd dopĺňa, že je nutné prihliadať na špeciálnu kategóriu súdnych sporov - sporov s ochranou slabšej strany, konkrétne spotrebiteľských sporov, ktoré sú ako jeden z osobitných procesných postupov upravené v prvom diele druhej hlavy tretej časti (§ 290 - § 306) Civilného sporového poriadku. Pre túto právnu úpravu je charakteristické, že protežuje vybranú sporovú stranu, čím vzbudzuje dojem zdanlivého rozporu s princípom rovnosti strán (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 1540 s., str. 1014). Prejavom takejto súdnej ochrany slabšej strany je napr. zosilnená poučovacia povinnosť súdu (§ 292 CSP), osobitné ustanovenia o spojení vecí alebo o zmene žaloby (§ 293 - § 294 CSP), alebo prelomenie dispozičného princípu pri dokazovaní (§ 295 CSP) či koncentrácii konania (§ 296 CSP). Systém ochrany zavedený nielen vnútroštátnou právnou úpravou, ale aj úniijným právom (napr. smernicou Rady č. 93/13/EHS) vychádza z myšlienky znevýhodneného postavenia spotrebiteľa, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu aj o úroveň jeho informovanosti, čo vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah. Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že vnútroštátny súd musí ex offio posúdiť prípadnú nekalú povahu zmluvných ustanovení (rozsudok z 27. júna 2000 v spojených prípadoch C-240/98 až C-244/98 Océano Grupo Editorial SA a Salvat Editores SA, alebo rozhodnutie zo 16. novembra 2010 vo veci POHOTOVOSTĚ, s.r.o. C-76/10). Najvyšší súd SR v spoločnom stanovisku č. 93 občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2015, publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 8/2015 konštatoval, že z judikatúry Súdného dvora EÚ vyplýva všeobecná zásada, podľa ktorej špecifiká súdneho konania, ktoré prebieha v rámci vnútroštátneho práva medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, nemôžu predstavovať skutočnosť spôsobilú ovplyvniť právnu ochranu, ktorá podľa ustanovení smernice 93/13/EHS spotrebiteľovi musí byť poskytnutá, čo potvrdzuje aj článok 14 smernice 87/102/EHS.

11. Odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania. Odvolateľ podal odvolanie formálne voči celému rozsudku, teda spochybnil aj výrok o zastavení konania. Z obsahu odvolania ale vyplýva, že odvolateľ de facto zastavenie konania nenamietal. Odvolací súd sa bez vymedzenia odvolacích dôvodov správnosťou tejto časti rozhodnutia súdu prvej inštancie nemohol zaoberať, preto prvý výrok rozsudku okresného súdu zostal odvolaním nedotknutý (§ 367 ods. 3 CSP).

12. Odvolací súd rozsudok okresného súdu aj v súvisiacom výroku o trovách konania (tretí výrok) ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil, pretože okresný súd náležite aplikoval zásadu (pomeru) úspechu a neúspechu v konaní podľa § 255 ods. 2 CSP.

13. Pri rozhodovaní o trovách odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí“. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní aplikoval zásadu zodpovednosti za výsledok (zásadu úspechu) vyplývajúcu z ustanovenia § 255 ods. 1 CSP. V spore bola v odvolacom konaní plne úspešná žalobkyňa, preto jej podľa vyššie uvedených ustanovení vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania.

14. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).